

3. Pyle R., Bentzeien M., Opler P. Insect conservation. *Annual. Rev. Entomol.* Palo Alto(Calif). 1981. P. 233–258.

4. Шеннон К. Работа по теории информации и кибернетики. Москва : Изд-во иностр. лит., 1963. 830 с.

5. Емельянов И.Г. Биоразнообразие как индикатор структурно-функциональной организации экосистем. Структура та функціональна роль тваринного населення в природних та трансформованих екосистемах : тези I Міжнар. наук. конф. Дніпропетровськ, 2001. С. 12–13.

6. Довідник із захисту рослин / За ред. М.П. Лісового. Київ : Урожай, 1999. 744 с.

7. Зоология беспозвоночных: Ч.1 Метод. указания к летней практике/ Краснояр. гос. ун-т; Сост. В.К. Дмитриенко, Г.Н. Скопцова. Красноярск, 2000. 20 с.

8. Методичні рекомендації з визначення стану та заходів збереження ентомологічного різноманіття дендробіонтів в умовах Північного Лісостепу України / Л.В. Вагалюк, В.Д. Пахольчук. Київ : 2011. 28 с.

9. Лісовий М. М., Чайка В.М. Екологічна функція ентомологічного біорізноманіття. Фауна комах-фітофагів деревних і чагарникових насаджень Лісостепу України: монографія. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2008. 384 с.

Ганський Володимир
канд. екон. наук, доцент
Інститут підприємницької діяльності
Мінськ, Білорусь

ОСОБЛИВОСТІ ОХОРОНИ ЛАНДШАФТІВ В ПОЛЬЩІ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНСТИТУТУ КУЛЬТУРНОГО ПАРКУ

Особливою формою охорони ландшафтів та об'єктів природної і культурної спадщини в Польщі є культурний парк. Метою утворення культурного парку є збереження і управління простором, що оточує те місце, де розташований об'єкт спадщини (історико-культурного або природного характеру), що підлягає охороні [1]. Парк являє собою культурну цінність як єдине ціле. Культурний парк – це форма охорони спадщини та ландшафту, яка застосовується на первинному рівні місцевого самоврядування (на рівні територіальних громад – гмін) після консультацій з регіональним (воєводським) органом охорони спадщини з метою збереження автентичності ландшафту і збереження ландшафтно цікавих територій з розташованими там пам'ятками архітектури і побуту, характерними для цієї місцевості.

Постанова місцевої ради про створення культурного парку визначає назву парку, його межі, спосіб охорони, а також встановлює заборони та обмеження, які можуть стосуватися проведення на території парку будівельних робіт та господарської діяльності, ведення сільського господарства, здійснення підприємницької діяльності у сфері торгівлі та послуг; зміни способу використання розташованих на території парку нерухомих об'єктів спадщини; розміщення покажчиків, інформаційних стендів, оголошень, рекламних та інших табличок, не пов'язаних з охороною парку, за винятком

дорожніх знаків і символів, пов'язаних з охороною громадського порядку та безпекою та ін. [2].

Метою правового захисту території культурного парку є збереження в автентичному вигляді його історично сформованого простору. Цей простір має бути не тільки цікавим ландшафтом, а унікальним культурним ландшафтом, не просто мати мальовничу територію, але цінність більш високого рівня, тобто ландшафтно видатний простір з характерними саме для нього матеріальними нерухомими об'єктами спадщини, що стали результатом «окультурення» території [3]. Саме тому в постанові про створення культурного парку і в пояснювальній записці до нього і використовується термін «культурний».

Постанова про створення культурного парку є актом місцевого законодавства і публікується в офіційному виданні регіону (воєводства). План охорони території культурного парку складає керівник місцевої адміністрації (війт, бурмістр, мер міста), який потім повинен бути затверджений радою територіальної громади – гміни. План охорони парку складається за погодженням з регіональним (воєводським) органом охорони спадщини і також має форму постанови, яка повинна містити найменування органу державної влади, визначення сторін або осіб, які беруть участь у процесі створення парку, зазначення правової основи та ін.

Для територій, де створено культурний парк, обов'язково складається місцевий план просторового загосподарування. Це означає, серед іншого, що стосовно цієї території неможливим стає прийняття місцевими органами влади рішень про надання господарюючим суб'єктам містобудівних умов і обмежень. Оскільки постанова про створення культурного парку має характер місцевого нормативно-правового акта, її положення обов'язкові як при оформленні місцевого плану, дослідження умов, так і постанов у сфері реклами. Положення цих та інших планових документів, що суперечать постанові про створення культурного парку, і які порушують правила їх складання, повинні бути усунуті в рамках регіонального (воєводського) нагляду та контролю або визнані недійсними в рамках судово-адміністративного провадження [4].

Таким чином, культурний парк – це одна з дієвих форм охорони ландшафтів і об'єктів спадщини, визначених законодавством в Польщі. Вона охороняє певну ділянку культурного ландшафту і ландшафтно унікальну територію з пам'ятками, характерними для місцевої традиції. Сьогодні в Польщі функціонує більше чотирьох десятків різноманітних культурних парків.

Список використаних джерел

1. Dziedzictwo kulturowe Polski i jego znaczenie w turystyce; red. J. Wyleżalek, D. Orłowski. Warszawa: Wyższa Szkoła Turystyki i Języków Obcych, 2011. 303 p.
2. Gawęł Ł. Szlaki dziedzictwa kulturowego. Teoria i praktyka zarządzania. Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2011. 232 s.
3. Murzyn-Kupisz M. Dziedzictwo kulturowe a rozwój lokalny. Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, 2012. 350 s.
4. Smoleń M. Przemysły kultury. Wpływ na rozwój miast. Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2003. 162 s.
5. Ganski U. The features of marketing of historical and cultural heritage locations and tourist destinations. In : Fleychuk M.I., Ganski U.A., Kazlouski V.U. (eds) *International economic relations and prospects for national development: contemporary challenges and solutions*. Daugavpils : Daugava Print, 2018. P. 43-52.
6. Ганский В.А. Теоретико-методологические аспекты оценки туристско-

екскурсионного потенціала регіона. *Веснік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Серыя 3. Гісторыя. Эканоміка. Права.* 2013. № 1. С. 63-66.

Гончар Світлана

аспірант

Науковий керівник: д-р с.-г. наук, с. н. с. Палана Н.В.

Інститут агроєкології і природокористування НААН

Київ, Україна

ДЕМОГРАФІЧНИЙ СТАН ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Основним багатством і запорукою існування будь-якої країни є її населення. Демографічна криза, яка має сьогодні місце в Україні, спричинена багатьма чинниками, що зумовлені трансформаційними процесами суспільства і економіки [2].

У процесі становлення і розвитку нової української державності виникли і набрали сили нові соціально-економічні явища: починаючи з 1990-х років, стали активно формуватися стійкі руйнівні процеси демореальності, які стали виразниками швидкої депопуляції і деградації якісних характеристик населення країни, що класифікується як демографічна криза [3].

Загальновідомо, що демографічні процеси залежать від стабільності соціально-економічного розвитку країни, регіону, ступеня розвитку соціальної інфраструктури та системи соціального захисту. На формування та відтворення населення як основи людського капіталу впливає рівень доступності для людини основних благ, задоволення її матеріальних, соціальних і духовних потреб [2].

Як видно з даних, наведених у табл.1, найбільша чисельність населення характерна для районів, розташованих поблизу обласного центру (Вінницький, Калинівський), а також тих, що мають доволі високий рівень економічного розвитку (Бершадський, Гайсинський, Барський, Тульчинський). Найменша чисельність населення у периферійних районах з низьким рівнем соціально-економічного розвитку: Чернівецькому, Чечельницькому, Оратівському, Піщанському.

Станом на 2017 р. у м. Жмеринка чисельність населення скоротилась порівняно з 2005 р. на 1565 тис. осіб (4,5%), Козятині – на 1322 тис. осіб (5,4%) та Могилів-Подільському – на 812 тис. осіб, що становить 2,6%.

Порівняно з 2005 р. у 2017 р. найбільше зростання населення спостерігалось у м. Хмельник – на 2843 тис. осіб (10,2%) та у Вінницькому районі області – на 4441 тис. осіб (5,5%).

Такі зміни демографічного стану області пов'язані з тим, що процеси урбанізації населення стають незворотними. Молодь все частіше виїжджає із села через відсутність роботи, низький рівень заробітної плати, відсутність належних умов праці та відпочинку, інфраструктури та умов для проживання. Галузь сільського господарства давно стала непривабливою для молоді, що, в свою чергу, пришвидшує міграційні процеси. Міграція населення в країни зарубіжжя пов'язана не лише з кількісними, але й якісними втратами населення, оскільки насамперед до цих країн виїжджають люди працездатного віку та з